

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет стоматологічний

Кафедра хірургічної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Світлана КОТЮЖИНСЬКА

01 вересня 2022 року

**МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ
З ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОБГРУНТУВАННЯ МЕТОДИК ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ, ЩО
ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ В ХІРУРГІЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ ТА
ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВІЙ ХІРУРГІЇ»**

Факультет, стоматологічний, 5 курс

Навчальна дисципліна – хірургічна стоматологія

Розробники:

завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Гулюк А.Г.

к.мед.н. доц. Пасечник А.М.

Затверджено на засіданні кафедри хірургічної стоматології Одеського національного медичного університету

Протокол № 8 від 28.06.2022 р.

Завідувач кафедри

Анатолій ГУЛЮК

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: «Обґрунтування методик оперативних втручань, що застосовуються в хірургічній стоматології та щелепно-лицевій хірургії»

Метою вивчення вибіркової дисципліни є глибоке оволодіння дисципліною для здобуття та поглибленні знань, вмінь, навичок, для розв'язання комплексу завдань з цієї дисципліни.

Основні поняття:

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор. череп, схеми.

План:

1. Організаційні заходи.

2. Контроль опорного рівня знань.

3. Питання для перевірки базових знань.

Назвати основні частини і топографію верхньої щелепи.

Назвати клінічну анатомію нижньої щелепи.

Назвати повітроносні пазухи і дати їх топографію.

4. Обговорення теоретичних питань

1) Навколоносові пазухи (лат. sinus paranasales) — повітроносні порожнини в кістках черепа, які сполучені з порожниною носа.

2) Нижньощелепний канал - це місце проходження третьої гілки трійчастого нерва. Починається нижнещелепним отвором, а закінчується ментальним отвором.

3) Лицевий нерв (лат. nervus facialis) — VII пара черепно-мозкових нервів. Складається з 5 гілок.

5. Формування професійних вмінь, навичок

1. Дослідити крилопіднебінну ямку, 5 з'єднань її з різними регіонами верхньої щелепи.

2. Знайти foramen rotundum і foramen ovale, як місце виходу з мозкового черепа другої та третьої гілок трійчастого нерву.

3. Дослідити ментальний отвір місця його розташування.

Матеріали для контролю

1. Верхня щелепа складається:

а) Тіло та 2 відростки;

б) Тіло та 3 відростки;

в) Тіло та хвостик;

г) Тіло та джгутик;

2. Вилицева кістка має:

а) 2 поверхні та 3 відростка;

б) 3 поверхні та 2 відростки;

в) 3 поверхні, відросток та перешийок;

г) жодна з відповідей не є вірною;

3. Жувальна бугристість знаходиться на :

а) внутрішній поверхні гілки нижньої щелепи;

б) зовнішній поверхні гілки нижньої щелепи;

- в) по центру внутрішньої поверхні нижньої щелепи;
- г) по центру зовнішньої поверхні нижньої щелепи;

4. Крилоподібна ямка знаходиться на:

- а) зовнішній поверхні гілки нижньої щелепи;
- б) внутрішній поверхні гілки нижньої щелепи;
- в) шийки суглобного відростку;
- г) вінцевий відросток;

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини : переклад 7-го англ. вид. : двомовне вид. / Френк Г. Неттер ; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г., Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.
2. Атлас анатомии человека. В 4 томах. Том 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах / Р. Д. Синельников, Я. Р. Синельников, А. Я. Синельников. - Новая волна, 2014 р. - 348 с.
3. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
5. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livigstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.:Медицина, 2009. – 591 с.
9. Руководство по хирургической стоматологии и челюстнолицевой хирургии: В 2-х томах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776с.

Практичне заняття № 2

Тема: Інервація верхньої та нижньої щелепи

Мета: вивчити особливості іннервації щелепно-лицевої ділянки.

План:

1.Організаційні заходи.

2.Контроль опорного рівня знань.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

3.Питання для перевірки базових знань.

Завдання для опрацювання теоретичного матеріалу:

1.Вегетативні ганглії трійчастого нерва:

- війковий;
- крилопіднебінний;
- піднижньощелепний;
- під'язичний;
- вушний.

2. Нерви, що інervують щелепно-лицеву ділянку:

- V пара трійчастий
- VII пара лицевий
- IX язиковий
- X блукаючий
- XII під'язиковий

3. Трійчастий нерв є змішаним. Складається з чутливих та моторних волокон.

План практичного заняття:

5. Формування професійних вмінь, навичок

1. Вивчити анатомію трійчастого нерва.
2. Вивчити гілки другої пари трійчастого нерва.
3. Вивчити гілки третьої пари трійчастого нерва.

Тестові завдання для самоконтролю на практичному занятті:

1. Трійчастий нерв є:

- а) змішаним;
- б) чутливим;
- в) моторним;

2. З якою гілкою трійчастого нерва має зв'язок крилопіднебінний ганглії?

- а) другою;
- б) третьою;
- в) першою;

3. Верхньощелепний нерв виходить з порожнини черепа через:

- а) круглий отвір;
- б) шилососкоподібний отвір;
- в) овальний отвір

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини : переклад 7-го англ. вид. : двомовне вид. / Френк Г. Неттер ; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г. Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.
2. Атлас анатомии человека. В 4 томах. Том 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах / Р. Д. Синельников, Я. Р. Синельников, А. Я. Синельников. - Новая волна, 2014 р. - 348 с.
3. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
5. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth

edition, 2020.-448 p.

2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.

3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.

4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.

5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.

6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.

7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.

8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.:Медицина, 2009. – 591 с.

9. Руководство по хирургической стоматологии и челюстнолицевой хирургии: В 2-х томах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776с.

Практичне заняття № 3

Тема: Велика гусяча лапка

Мета: Вивчити анатомію та топографію великої гусячої лапки.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультиплікаційний проектор

План практичного заняття:

5.Формування професійних вмінь, навичок

1. Вивчити анатомію трійчастого нерва.
2. Вивчити гілки другої пари трійчастого нерва.
3. Вивчити гілки третьої пари трійчастого нерва.

1. Лицевий нерв. VII пара лицевих нервів, є моторним нервом, що інервує м'язи лица, м'язи зведення черепа, м'язу стремені, підшкірну м'язу шиї, шилопід'язичну м'яз, заднє черевце двочервного м'язу.
2. Нерв несе смакові (для язика) і секреторні волокна для слинних залоз дна порожнини рота.
3. Велика гусяча лапка -це радіально-розходжуючіся в навколувушній залозі гілки лицевого нерва. Це: скронева, вилицева, щічна, маргінальна гілка нижньої щелепи і шийна гілка.
4. Лицевий нерв анастомозує з іншими нервами. Наприклад: вилицевим, щічним, підорбітальним, язичним та підборідковим.

Практичні роботи (завдання), які виконуватимуться на занятті:

- 1.Вивчити анатомію великої гусячої лапки.
- 2.Вивчити кровообіг великої гусячої лапки.

Тестові завдання для самоконтролю на практичному занятті:

- 1.Велика гусяча лапка складається з таких гілок: а) скронева, вилицева, щічна, крайова і шийна.
б) вилицева, верхньо-щелепна, очна і вушна.
в) щічна, верхньо- та нижньо- щелепна та вушна.
- 2.Велика гусяча лапка проходить крізь: а) навколувушну слинну залозу;
б) через під'язичну слинну залозу;

в) через піднижнещелепну слинну залозу

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини : переклад 7-го англ. вид. : двомовне вид. / Френк Г. Неттер ; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г., Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.
2. Атлас анатомии человека. В 4 томах. Том 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах / Р. Д. Синельников, Я. Р. Синельников, А. Я. Синельников. - Новая волна, 2014 р. - 348 с.
3. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
5. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.:Медицина, 2009. – 591 с.
9. Руководство по хирургической стоматологии и челюстнолицевой хирургии: В 2-х томах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776с.

Практичне заняття № 4

Тема: Кровообіг обличчя та порожнини рота

Мета: вивчити особливості кровообігу обличчя та порожнини рота.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультиплікаційний проектор

План практичного заняття:

Завдання для опрацювання теоретичного матеріалу:

Язикова артерія (лат. a. lingualis) — кровonosна судина, що відходить від зовнішньої сонної артерії на рівні великих рогів під'язикової кістки.

Кровообіг – це рух крові по судинах за рахунок рушійної роботи серця або пульсуючих судин.

Пирогова трикутник - місце вибору для перев'язки язикової артерії.

Лицева вена впадає в внутрішню яремну вену.

Теоретичні питання:

Кровообіг обличчя. Назвати магістральні судини обличчя.

Кровообіг органів порожнини рота. Вказати особливості кровообігу порожнини рота
Особливості кровообігу верхньої та нижньої щелеп.

Назвати особливості кровообігу верхньої та нижньої щелепи. Вказати магістральні судини
верхньої та нижньої щелепи.

Практичні роботи (завдання), які виконуватимуться на занятті:

1 Знайти крилоподібне венозне сплетіння, що знаходиться в підскроневій ямці.

2 Вивчити трикутник Пирогова з перев'язкою язикової артерії.

3 Знайти біфуркацію загальної сонної артерії, що поділяється назовнішню і внутрішню.

Тестові завдання для самоконтролю на практичному занятті:

1 Межі трикутника Пирогова:

а) задній край щелепно-під'язикового м'яза заднім черевцем двочеревцевого м'яза, стволом підязикового нерва;

б) передній край щелепно-під'язикового м'яза заднім черевцем двочеревцевої м'язи, лицевої артерії;

в) заднім краєм щелепно-під'язикового м'яза, переднім черевцем двочеревцевого м'яза, стволом під'язикового нерва;

г) між ніжками двочеревцевого м'яза.

1 Нижня альвеолярна артерія є гілкою: а)
верхньощелепної артерії;

б) лицевої артерії;

в) поверхневої скроневої артерії;

г) язикової артерії.

2. Кутова артерія є гілкою: а)
лицевої артерії;

б) верхньощелепної артерії;

в) поверхневої скроневої артерії;

г) язикової артерії.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини : переклад 7-го англ. вид. : двомовне вид. / Френк Г. Неттер ; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г., Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.

2. Атлас анатомии человека. В 4 томах. Том 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах / Р. Д. Синельников, Я. Р. Синельников, А. Я. Синельников. - Новая волна, 2014 г. - 348 с.

3. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.

4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.

5. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.

2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.:Медицина, 2009. – 591 с.
9. Руководство по хирургической стоматологии и челюстнолицевой хирургии: В 2-х томах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776с.

Практичне заняття № 5

Тема: М'язи та фасції щелепно-лищевої ділянки

Мета: Вивчити анатомію та топографію м'язів та фасцій щелепно-лищевої ділянки.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

План практичного заняття:

Завдання для опрацювання теоретичного матеріалу:

1 Жувальними м'язами зуться ті м'язи, котрі кріпляться до нижньої щелепи і можуть зміщати

її догори і донизу з різною силою.

2Мімічні м'язи відповідні за емоції.

3Фасція підтримує, стабілізує, оточує й відокремлює м'язи та інші внутрішні органи. Наприклад, скронева фасція відокремлюєскроневий м'яз. Між фасціями знаходиться жирова тканина.

Практичні роботи (завдання), які виконуватимуться на занятті:

1.Вивчити анатомію жувального м'яза.

2.Вивчити анатомію щелепно-під'язичного м'яза.

3.Розглянути м'язи, що піднімають нижню щелепу.

Зробити класифікацію жувальних м'язів щелепно-лищевої ділянки. Назвати міста прикріплення м'язів.

Назвати основні фасції щелепно-лищевої ділянки. Вказати між якими фасціями розташована клітковина.

Вивчити кровообіг у м'язах.. Вказати магістральні суди щелепно-лищевої ділянки

Вивчити інервацію м'язів.. Вказати магістральні нерви щелепно-лищевої ділянки.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини : переклад 7-го англ. вид. : двомовне вид. / Френк Г. Неттер ; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г., Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.

2. Атлас анатомии человека. В 4 томах. Том 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах / Р. Д. Синельников, Я. Р. Синельников, А. Я. Синельников. - Новая волна, 2014 р. - 348 с.
3. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
5. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.:Медицина, 2009. – 591 с.
9. Руководство по хирургической стоматологии и челюстнолицевой хирургии: В 2-х томах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776с.

Практичне заняття № 6

Тема: Підорбітальний клітковинний простір

Мета: вивчити анатомію та топографію підорбітального клітковинного простору.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультиплікаційний проектор

Завдання для опрацювання теоретичного матеріалу:

Підочна ділянка включає тканини розташовані по передній стінці верхньощелепної кістки.

Межі цієї області: зверху-нижній край очниці, знизу- альвеолярний відросток верхньої щелепи, ззовні-вилицева кістка (виличнощелепний шов).

Між рядами м'язів лежать клітковинні прошарки.

Одонтогенне запалення частіше розповсюджується від верхнього ікла і верхнього премоляра. Іноді від бокового резця або другого премоляра.

Межі підочної ділянки. Назвати межіпідочного клітковинного простору

Клітковинні простори щелепно-лицевої ділянки. Вказати фасціїщелепно-лицевої ділянки.

Практичні роботи (завдання), які виконуватимуться на занятті:

1Вивчити фасції щелепно-лицевої ділянки.

2Розглянути різні ділянки щелепно-лицевої області.

3Розглянути підглазничний клітковий простір.

Тестові завдання для самоконтролю на практичному занятті:

1 Межі підочної ділянки:

- а) зверху-нижній край очниці, знизу-альвеолярний відросток верхньої щелепи, ззовні-вилічна кістка (виліщещелепний шов), у середині-бокова межа носа.
- б) зверху-нижній край очниці, знизу-альвеолярний відросток верхньої щелепи, ззовні-вилічна кістка (виліщещелепний шов).
- в) ззовні-жувальний м'яз, зверху-нижня повіка, знизу-зуби верхньої щелепи, у середині-носогубна складка.
- г) ззовні-жувальний м'яз, зверху-нижня повіка, знизу-зуби верхньої щелепи.

2. На шії розрізняють такі фасції (по В.Н. Шевкуненко):

- а) поверхнева (*fascia colli superficialis*); поверхневий листок особистої фасції шії (*lamina superficialis*); глибокий листок особистої фасції шії (*lamina profunda*); внутрішня фасція (*fascia endocervicalis*); предхребетна фасція (*fascia prevertebralis*).
- б) поверхнева (*fascia colli superficialis*); поверхневий листок особистої фасції шії (*lamina superficialis*);
- в) глибокий листок особистої фасції шії (*lamina profunda*); внутрішня фасція (*fascia endocervicalis*); предхребетна фасція (*fascia prevertebralis*);
- г) поверхнева (*fascia colli superficialis*); поверхневий листок особистої фасції шії (*lamina superficialis*); глибокий листок особистої фасції шії (*lamina profunda*); внутрішня фасція (*fascia endocervicalis*); предглоткова фасція (*pharyngis Malignant profunda*).

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини : переклад 7-го англ. вид. : двомовне вид. / Френк Г. Неттер ; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г. Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.
2. Атлас анатомии человека. В 4 томах. Том 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах / Р. Д. Синельников, Я. Р. Синельников, А. Я. Синельников. - Новая волна, 2014 р. - 348 с.
3. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
5. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing

Со,2019.-401 р.

7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.

8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.:Медицина, 2009. – 591 с.

9. Руководство по хирургической стоматологии и челюстнолицевой хирургии: В 2-х томах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776с.

Практичне заняття № 7

Тема: Клітковинний простір щічної ділянки

Мета: вивчити анатомію та топографію щічної ділянки.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультиплікаційний проектор

План практичного заняття:

Завдання для опрацювання теоретичного матеріалу:

Межами щічної ділянки є: зверху-нижня межа скулової ділянки. Знизу-нижній край нижньої щелепи. Позаду-передній край жувального м'язу. Попереду-підглазнична, губна та підборідна ділянка.

Між рядами мімічних м'язів лежать клітковинні прошарки.

Одонтогенне запалення частіше розповсюджується від премолярів і молярів верхньої щелепи. Іноді від гайморової пазухи.

1.Клітковинні простори щелепно-лицевої ділянки. Вказати фасції щелепно-лицевої ділянки.

2. Межі щічного простору. Назвати межі щічного клітковинного простору.

3.Одонтогенні шляхи розповсюдження інфекції. Перелічити одонтогенні шляхи розповсюдження інфекції.

Практичні роботи (завдання), які виконуватимуться на занятті:

1Вивчити топографію щічної ділянки.

2Вивчити клінічну анатомію та топографію фасцій щелепно-лицевої ділянки.

3Розглянути локалізацію комка Біша.

Тестові завдання для самоконтролю на практичному занятті:

1,Межі щічної ділянки:

а) зверху-нижня межа скулової ділянки. Знизу-нижній край нижньої щелепи. Позаду-передній край жувального м'язу. Попереду-підглазнична, губна та підборідна ділянка.

б) зверху-нижній край очниці, знизу-альвеолярний паросток верхньої щелепи, ззовні-скулова кістка (скулощелепний шов), у середині-бокова межа носа.

в) підборіддя та передні черевця двочеревневих м'язів правої та лівої сторін.

2На шії розрізняють такі фасції (по В.Н. Шевкуненко):

а) поверхнева (fascia colli superficialis); поверхневий листок особистої фасції шії (lamina superficialis); глибокий листок особистої фасції шії (lamina profunda); внутрішня фасція (fascia endocervicalis); предхребетна фасція (fascia prevertebralis).

б) поверхнева (fascia colli superficialis); поверхневий листок особистої фасції шії (lamina superficialis);

в) глибокий листок особистої фасції шії (lamina profunda); внутрішня фасція (fascia endocervicalis); предхребетна фасція (fascia prevertebralis);

г) поверхнева (fascia colli superficialis); поверхневий листок особистої фасції шії (lamina superficialis); глибокий листок особистої фасції шії (lamina profunda); внутрішня фасція (fascia endocervicalis); предглоткова фасція (pharyngis Malignant profunda).

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини : переклад 7-го англ. вид. : двомовне вид. / Френк Г. Неттер ; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г., Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.
2. Атлас анатомии человека. В 4 томах. Том 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах / Р. Д. Синельников, Я. Р. Синельников, А. Я. Синельников. - Новая волна, 2014 р. - 348 с.
3. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
5. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.:Медицина, 2009. – 591 с.
9. Руководство по хирургической стоматологии и челюстнолицевой хирургии: В 2-х томах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776с.

Практичне заняття № 8

Тема: Піднижньощелепний клітковинний простір

Мета: вивчити клітковинні простори щелепно-лищевої ділянки та шиї. Вивчити анатомію та топографію клітковинних просторів щелепно-лищевої ділянки і шиї.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультиплікаційний проектор

Практичні завдання:

1. Завдання для опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Піднижньощелепний трикутник (простір) розташований між тілом нижньої щелепи та переднім і заднім черевцем двочеревневого м'яза. Згори цей простір вкриває глибокий листок власної фасції шиї.
2. Клітковинні фасції шиї-це 5 фасцій по В.Н. Шевкуненко.
- 3.Фасція підтримує, стабілізує, оточує й відокремлює м'язи та інші внутрішні органи.
4. клітковинні простори щелепно-лищевої ділянки.
- 5.Назвати межі піднижньощелепноклітковинного простору.
- 6.Клітковинні простори шиї. Вказати фасції шиї.

Практичні роботи (завдання), які виконуватимуться на занятті:

1 Вивчити фасції шиї.

2 Розглянути клітковинні простори щелепно-лищевої ділянки.

3 Розглянути піднижньощелепний клітковий простір.

Тестові завдання для самоконтролю на практичному занятті:

1 Піднижньощелепний клітковий простір має межу:

- а) тіло нижньої щелепи, переднє та заднє черево;
- б) підборіддя та передні черевця двочеревневих м'язів правої та лівої сторін.

2. На шиї розрізняють такі фасції (по В.Н. Шевкуненко):

а) поверхнева (*fascia colli superficialis*); поверхневий листок особистої фасції шиї (*lamina superficialis*); глибокий листок особистої фасції шиї (*lamina profunda*); внутрішня фасція (*fascia endocervicalis*); предхребетна фасція (*fascia prevertebralis*).

б) поверхнева (*fascia colli superficialis*); поверхневий листок особистої фасції шиї (*lamina superficialis*);

в) глибокий листок особистої фасції шиї (*lamina profunda*); внутрішня фасція (*fascia endocervicalis*); предхребетна фасція (*fascia prevertebralis*);

г) поверхнева (*fascia colli superficialis*); поверхневий листок особистої фасції шиї (*lamina superficialis*); глибокий листок особистої фасції шиї (*lamina profunda*); внутрішня фасція (*fascia endocervicalis*); предглоткова фасція (*pharyngis Malignant profunda*).

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини : переклад 7-го англ. вид. : двомовне вид. / Френк Г. Неттер ; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г. Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.
2. Атлас анатомии человека. В 4 томах. Том 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах / Р. Д. Синельников, Я. Р. Синельников, А. Я. Синельников. - Новая волна, 2014 г. - 348 с.
3. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
5. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.:Медицина, 2009. – 591 с.
9. Руководство по хирургической стоматологии и челюстнолицевой хирургии: В 2-х томах. / Под ред. В.М.Безрукова, Т.Г.Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776с.